

ระเบียบคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบในการพิจารณาและสอบหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ และข้อ ๒๕ (๕) แห่งข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร จึงได้ออกระเบียบคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้ คำว่า

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“กรรมาธิการ” หมายความว่า กรรมาธิการซึ่งสภาผู้แทนราษฎรตั้งขึ้นและให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นด้วย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

“เรื่องร้องเรียน” หมายความว่า เรื่องที่มีการกล่าวหาว่าสมาชิกหรือกรรมาธิการกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยมีผู้ร้อง และให้หมายความรวมถึงเรื่องที่คณะกรรมการเห็นสมควรหยิบยกขึ้นเพื่อพิจารณาด้วย

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการโดยกล่าวหาว่าสมาชิกหรือกรรมาธิการคนใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า สมาชิกหรือกรรมาธิการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

“คู่มือ” หมายความว่า ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

“พยานหลักฐาน” หมายความว่า พยานวัตถุ พยานเอกสาร พยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

“กระบวนการพิจารณา” หมายความว่า การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนที่กระทำโดย ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง คณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือตามคำสั่งของคณะกรรมการหรืออนุกรรมการ และรวมถึงการส่งเรื่องร้องเรียน การวินิจฉัย การรับฟังพยานหลักฐาน การลงมติ ตลอดถึงการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามประมวลจริยธรรมและระเบียบนี้กำหนด

ข้อ ๔ ให้ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ กรณีมีปัญหาการตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เสนอเรื่องต่อ คณะกรรมการพิจารณา

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งถือเป็นที่สุด

ข้อ ๖ การดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการพิจารณา โดยเปิดเผย การให้โอกาสคู่กรณีแสดงพยานหลักฐานและความเห็นของตนก่อนการวินิจฉัย การให้สิทธิ คู่กรณีขอตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตน การเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรรมการ

หมวด ๒

การยื่น การถอน การจำหน่าย และการยุติเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๗ เรื่องร้องเรียนต้องทำเป็นหนังสือโดยใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องรวมถึงวิธีการติดต่อสื่อสารที่สะดวก พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัว ประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้

(๒) ข้อกล่าวหาที่ระบุว่าสมาชิกหรือกรรมการคนใดกระทำการใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเรื่องใด โดยระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียน พร้อมระบุข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว

(๓) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง

การทำหนังสือร้องเรียนเพื่อยื่นตามข้อ ๘ (๔) ให้ทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๘ การยื่นเรื่องร้องเรียนให้กระทำได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นด้วยตนเอง ณ สำนักงาน

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสำนักงาน

(๓) ส่งทางโทรสาร

(๔) ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่สำนักงานกำหนด

(๕) ยื่นต่อคณะกรรมการ

(๖) วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่งระบุน วัน เดือน ปี และเวลาที่รับเรื่องร้องเรียน และลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องร้องเรียน

ข้อ ๙ ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ผู้ร้องไม่อาจยื่นเรื่องร้องเรียนเป็นหนังสือได้ หรือผู้ร้องประสงค์จะร้องเรียนด้วยวาจา ให้เจ้าหน้าที่บันทึกเหตุแห่งความจำเป็นและบันทึกเรื่องร้องเรียนโดยให้มีรายละเอียดตามข้อ ๗

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีความปรากฏต่อสาธารณะหรือโดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าสมาชิกหรือกรรมการคนใดมีการกระทำหรือพฤติกรรมอันอาจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม กรรมการอาจหยิบยกเรื่องขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงานได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนในเบื้องต้น ดังนี้

(๑) ผู้ร้องมีตัวตนอยู่จริง และเป็นผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนจริงหรือไม่

(๒) เรื่องร้องเรียนเป็นไปตามระเบียบนี้หรือไม่

การร้องเรียนตามข้อ ๘ (๓) และข้อ ๘ (๔) หากมีอาจยืนยันตัวตนของผู้ร้องว่าเป็นผู้ยื่นเรื่องร้องเรียนจริงหรือไม่ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ร้องจัดส่งต้นฉบับเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนแล้วเห็นว่าเป็นไปตามระเบียบนี้กำหนด ให้เสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาโดยเร็ว พร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอความเห็นเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา

กรณีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนไม่เป็นไปตามระเบียบนี้กำหนด หรือเรื่องร้องเรียนไม่ชัดเจน หรือบกพร่องในสาระสำคัญ หรือผู้ร้องไม่จัดส่งพยานหลักฐานตามที่ได้กล่าวอ้างในเรื่องร้องเรียน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ร้องดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

กรณีผู้ร้องไม่แก้ไขเรื่องร้องเรียนตามความในวรรคสี่ คณะกรรมการอาจพิจารณาและมีคำสั่งจำหน่ายเรื่องร้องเรียนนั้นก็ได้

ข้อ ๑๒ ในกรณีผู้ร้องได้ร้องขอให้ปกปิดชื่อและข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อมิให้ผู้ถูกร้องทราบ ให้สำนักงานเสนอต่อประธานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของประธานคณะกรรมการถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๓ ผู้ร้องจะขอถอนเรื่องร้องเรียนตามข้อ ๗ หรือข้อ ๙ ในเวลาใด ก่อนวันที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยก็ได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้อง

กรณีการถอนเรื่องร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรจะพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อไปหรือสั่งจำหน่ายเรื่องร้องเรียนนั้นก็ได้ มติของคณะกรรมการให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ผู้ร้องซึ่งขอถอนเรื่องร้องเรียนแล้วมีอาจนำเรื่องที่ได้ถอนแล้วมาเป็นเหตุร้องเรียนใหม่ได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ร้องอื่นในการยื่นเรื่องร้องเรียนสมาชิกหรือกรรมการในการกระทำหรือพฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนที่ได้ถอนไปแล้ว

ข้อ ๑๔ เรื่องร้องเรียนยุติเมื่อ

(๑) ผู้ถูกร้องตาย

(๒) ผู้ถูกร้องสิ้นสุดสมาชิกภาพความเป็นสมาชิกหรือกรรมการ

(๓) คณะกรรมการมีคำสั่งจำหน่ายเรื่องร้องเรียนตามระเบียบนี้กำหนด

(๔) คณะกรรมการมีมติไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา

(๕) เหตุอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้สำนักงานแจ้งการยุติเรื่องร้องเรียนให้ผู้ร้อง หรือคู่กรณี แล้วแต่กรณี ทราบด้วย

หมวด ๓

การคัดค้านกรรมการ

ข้อ ๑๕ ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องอาจคัดค้านกรรมการคนใดว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในเรื่องที่ขอให้พิจารณาก็ได้

การคัดค้านตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือและระบุเหตุแห่งการคัดค้านยื่นต่อประธานคณะกรรมการ ในเวลาใดก่อนที่คณะกรรมการจะพิจารณาเรื่องนั้นแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๖ เมื่อมีกรณีคัดค้านตามข้อ ๑๕ ให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านหยุดการปฏิบัติหน้าที่และให้คณะกรรมการหยุดการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเรื่องนั้นไว้ก่อน โดยให้มีการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน

ในการประชุมเพื่อพิจารณาเหตุแห่งการคัดค้าน เมื่อกรรมการผู้ถูกคัดค้านได้แถลงข้อเท็จจริงและได้ตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุม และจะร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องนั้นมิได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน

ในกรณีที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคำคัดค้านด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้กรรมการผู้นั้นหยุดการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องนั้น มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับและให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๗ กรรมการผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกคัดค้านตามข้อ ๑๕ วรรคหนึ่ง กรรมการผู้นั้นจะแถลงต่อคณะกรรมการแสดงเหตุที่ตนอาจถูกคัดค้านและขอถอนตัวออกจากการพิจารณาเรื่องนั้นก็ได้

ข้อ ๑๘ กรรมการผู้ใดมีกรณีถูกร้องเรียนว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ห้ามมิให้กรรมการผู้นั้นดำเนินกระบวนการพิจารณาในเรื่องที่ถูกร้องเรียนนั้น

ข้อ ๑๙ การคัดค้านกรรมการตามหมวดนี้ ไม่กระทบถึงกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้ว

กรณีที่กรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ด้วยเหตุคัดค้านตามหมวดนี้ ให้กรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ข้อ ๒๐ กรณีมีการตั้งอนุกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาหรือตรวจสอบเรื่องร้องเรียนใด และอนุกรรมการถูกคัดค้าน ให้นำการคัดค้านกรรมการตามหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเหตุแห่งการคัดค้าน

หมวด ๔

การพิจารณา

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องร้องเรียนจากสำนักงาน หรือเมื่อความปรากฏตามข้อ ๑๐ แล้วแต่กรณี คณะกรรมการต้องดำเนินกระบวนการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับเรื่องร้องเรียน โดยก่อนที่คณะกรรมการจะพิจารณาเพื่อมีมติรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรือไม่ คณะกรรมการอาจตั้งอนุกรรมการขึ้น เพื่อตรวจสอบกลับกรอง แสวงหาข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นในเรื่องที่กล่าวหานั้นก็ไว้

หากมีความจำเป็นไม่สามารถดำเนินกระบวนการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขอขยายเวลาต่อสภาผู้แทนราษฎรได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน หากอยู่นอกสมัยประชุมให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎรทราบภายหลัง

ข้อ ๒๒ กรณีการตั้งอนุกรรมการตามข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ให้อนุกรรมการดำเนินกระบวนการให้แล้วเสร็จ และเสนอรายงานต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

การลงมติของอนุกรรมการให้ถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของที่ประชุม

ข้อ ๒๓ การร้องเรียนที่มีผู้ถูกร้องคนเดียวและมีมูลเหตุแห่งการกระทำหรือมีพฤติกรรมเดียวกันหรือเกี่ยวพันกัน คณะกรรมการอาจมีมติให้นำเรื่องร้องเรียนรวมไว้พิจารณาด้วยกันก็ได้ โดยถือเอาคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๒๔ ในกรณีคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เห็นว่าเรื่องร้องเรียนมีมูลเพียงพอที่จะรับไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา และให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๒๕

หากคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่ถึงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้คณะกรรมการจำหน่ายเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และแจ้งให้ผู้ร้องทราบ

ข้อ ๒๕ เมื่อคณะกรรมการมีมติรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการจัดส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนให้ผู้ถูกร้อง เพื่อให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจง พร้อมพยานหลักฐาน (ถ้ามี) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาเรื่องร้องเรียน

การส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนหรือหนังสืออื่นใดให้แก่ผู้ถูกร้องให้จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ภูมิลำเนาหรือสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งตามที่อยู่ผู้ถูกร้องแจ้งไว้ และอาจจัดส่งตามวิธีอื่นใดด้วยก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถส่งสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงแก่ผู้ถูกร้องได้ หรือผู้ถูกร้องไม่ยอมรับสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจง ให้คณะกรรมการปิดประกาศ ณ บริเวณสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ผู้ถูกร้องมารับสำเนาเรื่องดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาเรื่องร้องเรียนแล้วและได้ยื่นคำชี้แจง หรือผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงภายในเวลาที่กำหนด หรือไม่มารับสำเนาเรื่องร้องเรียนและหนังสือแจ้งกำหนดเวลาให้ยื่นคำชี้แจงตามประกาศข้อ ๒๕ วรรคสาม ให้คณะกรรมการกำหนดวันพิจารณาครั้งแรก

ให้แจ้งกำหนดวันพิจารณาครั้งแรกของคณะกรรมการให้คู่กรณีทราบ ก่อนวันพิจารณาไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๒๗ กรณีผู้ถูกร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงโดยระบุเหตุผลและความจำเป็น คณะกรรมการอาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลายื่นคำชี้แจงตามที่เห็นสมควรก็ได้

หากผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงหรือพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป โดยให้ถือว่าผู้ถูกร้องไม่ประสงค์จะชี้แจงเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๒๘ ผู้ร้องจะขอแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องร้องเรียนที่ยื่นไว้แล้วก็ได้ แต่ต้องเป็นสาระสำคัญอันควรแก่การแก้ไขเพิ่มเติมและเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนเดิม โดยให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการก่อนวันพิจารณาครั้งแรกไม่น้อยกว่าสามวัน ทั้งนี้ คณะกรรมการจะเห็นควรอนุญาตหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๒๙ กรณีที่ผู้ร้องไม่ดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ถือว่าผู้ร้องทิ้งเรื่องร้องเรียน และคณะกรรมการอาจสั่งจำหน่ายเรื่องร้องเรียนก็ได้

ข้อ ๓๐ ในการพิจารณาและสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการอาจสอบหาข้อเท็จจริงตามวิธีการที่คณะกรรมการเห็นสมควรเพื่อพิจารณาถึงการกระทำใด ๆ ของผู้ถูกร้องว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ โดยให้นำความในหมวด ๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินการของอนุกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ การพิจารณาของคณะกรรมการให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่คณะกรรมการจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๒ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการ ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องจะยื่นด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นแทนก็ได้

การมอบอำนาจให้ผู้อื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบผู้รับมอบ และพยาน

ข้อ ๓๓ ต้นฉบับเอกสารเท่านั้นที่อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้ สำเนาที่รับรองว่าถูกต้อง หรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความก็อ้างเป็นพยานหลักฐานได้

การอ้างเอกสารราชการเป็นพยานหลักฐาน แม้ต้นฉบับยังมีอยู่ ผู้ครอบครองเอกสารจะส่งสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องก็ได้ เว้นแต่คณะกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๔ พยานจะให้การด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้

ในขณะที่พยานคนหนึ่งให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องจะอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ห้ามมิให้พยานคนอื่นอยู่ในสถานที่นั้น เว้นแต่คณะกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

พยานที่ให้ถ้อยคำแล้วอาจถูกเรียกมาให้ถ้อยคำอีกในวันเดียวกันหรือวันอื่น และอาจถูกเรียกมาให้ถ้อยคำพร้อมพยานคนอื่นในเรื่องเดียวกันได้

ข้อ ๓๕ การสืบพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญให้กระทำได้ที่จำเป็น

ข้อ ๓๖ คณะกรรมการอาจสั่งให้งดสืบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณาวินิจฉัย หรือไม่มีความจำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยหรือจะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยล่าช้าโดยไม่สมควรก็ได้

ข้อ ๓๗ ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องอาจทำคำแถลงการณ์เป็นหนังสือสรุปความเห็นของตนเสนอต่อคณะกรรมการก่อนการวินิจฉัยก็ได้ ส่วนการแถลงการณ์ด้วยวาจาท่อคณะกรรมการให้กระทำได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรกำหนด

คำแถลงการณ์เป็นหนังสือของผู้ร้องหรือผู้ถูกร้อง จะต้องกระทำหลังจากวันพิจารณานัดสุดท้ายภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้ผู้ร้องเป็นผู้แถลงก่อนและให้ผู้ถูกร้องแถลงในลำดับถัดไป

ในการแถลงการณ์ด้วยวาจาของแต่ละฝ่าย คณะกรรมการจะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แถลงในระหว่างการแถลงหรือภายหลังการแถลงก็ได้

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดออกไปนอกสถานที่พิจารณา และกระทำการใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาดำเนินไปด้วยความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๓๙ การประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องใด ๆ ต้องมีการจัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการทุกครั้งและต้องมีการรับรองบันทึกการประชุมด้วย

ข้อ ๔๐ ในการประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาและสอบหาข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนแล้วเสร็จ ให้จัดประชุมเพื่อวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนโดยเร็ว

หมวด ๕

การวินิจฉัยและคำวินิจฉัย

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามิพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักรับฟังได้ และที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจที่จะลงโทษโดยการตักเตือน ตำหนิ ให้ขอโทษต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือประณามให้เป็นที่ประจักษ์

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หรือไม่มีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการยกเรื่องร้องเรียนโดยเร็ว

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองถือเป็นที่สุด และให้รายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามิพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอันเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา

ข้อ ๔๔ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการในหมวดนี้ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเหตุผลประกอบคำวินิจฉัย ความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณาตลอดจนบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้กรรมการทำคำวินิจฉัยส่วนตนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ด้วย

ข้อ ๔๕ การจัดทำความเห็นของคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามข้อ ๔๓ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกร้อง
- (๒) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการร้องเรียน
- (๓) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา
- (๔) เหตุผลประกอบการวินิจฉัย
- (๕) บทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในการพิจารณา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๖ เรื่องร้องเรียนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาหรือเรื่องร้องเรียนที่มีการยื่นเรื่องไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบนี้ หากไม่อาจดำเนินการสอบสวนพิจารณาได้ตามระเบียบนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ชวน หลีกภัย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎร